

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 12 października 2022 r.

DIH-3.707.118.2022.IJ

DECYZJA DIH-III/119/2022

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 2000), art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 178) w związku z art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 1706) , Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Szczecinie SPO Nr 84/2022 z dnia 8 sierpnia 2022 r. na mocy której, przedsiębiorcom Marzannie Polehońskiej prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe „POLSEK” sc Marzanna Polehońska, Tomaszowi Polehońskiemu prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe „POLSEK” sc Tomasz Polehoński i Dawida Polehońskiego prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą CTL Solution Dawid Polehoński – wspólnikom spółki cywilnej w Białym Borze, wymierzono karę pieniężną w wysokości 3.940,00 zł (słownie: trzy tysiące dziewięćset czterdzieści złotych) z tytułu niewykonania obowiązku określonego w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 178) oraz § 3 ust. 2 i § 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r. poz. 2121), **utrzymuje ww. decyzję w mocy.**

Uzasadnienie

W dniach 4 i 7 stycznia 2022 r. inspektorzy reprezentujący Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Szczecinie zwanego dalej: „Zachodniopomorski WIIH” lub „organ pierwszej instancji”, przeprowadzili kontrolę w placówce detalicznej należącej do przedsiębiorców (...) dalej: „strony”, „strony postępowania”, „przedsiębiorcy”.

Upřednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162 ze zm.), dalej: „Prawo przedsiębiorców”, skierowano do przedsiębiorców zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z 6 grudnia 2021 r., ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli, tj.

- 1) legalności wykonywanej działalności,

- 2) przestrzegania przepisów dotyczących uwidaczniania cen,
- 3) przestrzegania terminów przydatności do spożycia i dat minimalnej trwałości oraz okresów trwałości – terminów przydatności do użycia,
- 4) prawidłowości stosowania przyrządów pomiarowych.

W wyniku działań kontrolnych zbadano sposób uwidaczniania cen dla 100 partii towarów i w 100 stwierdzono brak ceny jednostkowej. Partie sprawdzone i zakwestionowane zostały wymienione w załączniku Nr 6 do Protokołu kontroli nr ZK.8361.1.2022.

Powyższe nieprawidłowości naruszały art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), dalej: „ustawa o cenach” oraz § 3 ust. 2 i § 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r., poz. 2121) dalej: „rozporządzenie Ministra Rozwoju”.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami organ pierwszej instancji, zawiadomieniem z dnia 12 lipca 2022 r. wszczął z urzędu postępowanie administracyjne w przedmiocie niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, tj. uwidaczniania cen jednostkowych. Jednocześnie strony pouczone o przysługującym im prawie do czynnego udziału w postępowaniu, a w szczególności o prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów, przeglądania akt sprawy, jak również brania udziału w przeprowadzeniu dowodu oraz możliwości złożenia wyjaśnienia.

Żądaniem z dnia 12 lipca 2022 r. organ pierwszej instancji zwrócił się do stron o wskazanie wielkości obrotów i przychodu uzyskanych za rok poprzedni.

Decyzją SPO Nr 84/2022 z dnia 8 sierpnia 2022 r. Zachodniopomorski WIIH wymierzył stronom, karę pieniężną w wysokości 3.940 zł za niewypełnienie w miejscu sprzedaży detalicznej obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 tej ustawy oraz § 3 ust. 2 i § 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju.

W dniu 16 sierpnia 2022 r. do Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Szczecinie wpłynęło odwołanie strony. W treści odwołania strony zawnioskowały o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości oraz wydanie decyzji odstępującej od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestającej na pouczeniu lub jeśli to niemożliwe o zmniejszenie nałożonej kary do minimum. Nie sformułowano w odwołaniu zarzutów naruszenia prawa.

W treści odwołania strony powołały się na okoliczność, że firma jest małą, rodzinną spółką działającą na lokalnym rynku od 26 lat, która w ostatnich latach doświadczyła wiele trudności spowodowanych konkurencją dużych firm oraz skutkami pandemii. Wskazały na trudności z nadążeniem za zmianami w przepisach prawnych i na brak dostatecznej ilości czasu spowodowany dużą ilością obowiązków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Strony podkreśliły także, iż asortyment w sklepie to około 8000 pozycji a zatem kontrola 100 dotyczyła tylko 1,25% całego asortymentu.

Ponadto strony wskazały, że sklep w którym przeprowadzono kontrole funkcjonuje z obsługą „zza lady”, co utrudnia widoczność etykiety przez klienta na odległość, a personel sklepu chętnie udziela informacji o cenach produktów i nigdy w sklepie nie zdarzyła się rozbieżność ceny towaru przy kasie i tej uwidocznionej na półce.

Pismem z dnia 5 września 2022 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dalej: „Prezes UOKiK” poinformował strony postępowania o toczącym się postępowaniu

odwoławczym oraz przysługującym stronom prawie do zapoznania się z aktami i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strony nie skorzystały ze swojego uprawnienia.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji, organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem wyższego stopnia i w związku z powyższym, w ramach nadzoru, jest uprawniony do przeprowadzenia niniejszego postępowania.

Z treści art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, wynika, iż przedsiębiorca ma obowiązek w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidocznić cenę oraz cenę jednostkową w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Ceny i ceny jednostkowe zgodnie z § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, czy też w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu. Cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za litr lub metr sześcienny - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości albo kilograma lub tony - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy (§ 4 ww. rozporządzenia).

Czynności kontrolne wykazały, iż ww. przedsiębiorca nie wykonał obowiązków wynikających z art. 4 ust. 1 ustawy o cenach w związku z § 3 ust. 1 i § 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju.

W toku kontroli stwierdzono, iż przy 100 towarach na 100 losowo wybranych i sprawdzonych nie uwidoczniono cen jednostkowych.

W odwołaniu strony zawnioskowały o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości oraz wydanie decyzji odstępującej od wymierzenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestającej na pouczeniu lub jeśli to niemożliwe o zmniejszenie nałożonej kary do minimum. Nie sformułowano w odwołaniu zarzutów naruszenia prawa.

Nie kwestionują przy tym ustaleń kontroli co do stanu faktycznego oraz dokonanej kwalifikacji prawnej. Podnoszą jedynie, że ze względu na brak czasu spowodowany prowadzeniem działalności nie nadążają za obowiązującymi przepisami. Strony podkreśliły także, iż asortyment w sklepie to około 8000 pozycji a zatem kontrola 100 dotyczyła tylko 1,25% całego asortymentu.

Odnosząc się do argumentów Stron podniesionych w odwołaniu, braku dostatecznej ilości czasu na obowiązki związane z wykonywaniem działalności gospodarczej nie można uznać za argument, który mógłby mieć wpływ na wysokość kary pieniężnej nakładanej przez organ administracyjny. Każdy przedsiębiorca podejmując się wykonywania działalności gospodarczej powinien zapoznać się z przepisami obowiązującymi w tym zakresie oraz liczyć

się z wynikającymi z nich obowiązkami. W przedmiotowej sprawie strony zostały powiadomione prawie miesiąc wcześniej przez Inspekcję Handlową o zamiarze przeprowadzenia kontroli i jej zakresie. Mogły zatem do tej kontroli się przygotować. Należy także podkreślić, że obowiązki w zakresie uwidaczniania cen jednostkowych nie są nowymi obowiązkami i funkcjonują w obrocie z udziałem konsumentów już od 2001 r. kiedy obowiązek uwidaczniania cen jednostkowych wynikał z ustawy z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (Dz.U. z 2013 r. poz. 385).

W kwestii zaś niereprezentatywności skontrolowanych próbek w stosunku do całego asortymentu zauważyć należy, że kontrola nigdy nie obejmuje wszystkich towarów. W przedmiotowej sprawie wytypowano losowo do kontroli 100 artykułów i przy wszystkich stwierdzono brak ceny jednostkowej.

Przepisy ustawy o cenach są prawem powszechnie obowiązującym i dotyczą każdego przedsiębiorcy świadczącego usługi lub dokonującego sprzedaży detalicznej towarów. Nieznajomość przepisów nie zwalnia z obowiązku prawidłowego uwidaczniania cen i cen jednostkowych. Wskazać bowiem należy, że przepisy pomimo, iż pozostawiają pewien luz decyzyjny, co do technicznej formy uwidoczniania cen i cen jednostkowych jasno wskazują, że muszą być one uwidocznione w sposób jednoznaczny i umożliwiający ich porównanie.

W tym miejscu należy wyjaśnić, że cena jednostkowa to cena ustalona za jednostkę określonego towaru (usługi), którego ilość lub liczba jest wyrażona w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach (art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o cenach). Cenę jednostkową umieszcza się w celu umożliwienia konsumentowi porównania towarów, które mogą być względem siebie substytucyjne, ale sprzedawane są w różnych gramaturach.

Prezes UOKiK wskazuje, że celem ustawy o cenach jest ochrona konsumenta oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorcami. Informacja dotycząca ceny i ceny jednostkowej służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

Niezrealizowanie obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 ww. ustawy, zgodnie z art. 6 ust. 1, powoduje nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Przepis ten nakazuje zatem wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości były wyeliminowane. Ustęp 3 tego artykułu stanowi natomiast iż, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość obrotów i przychodu.

Wskazać w tym miejscu należy, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej, a taką właśnie jest kara pieniężna nakładana na podstawie przepisów ustawy o cenach, jest jej automatyczne stosowanie wobec podmiotu ponoszącego przypisaną mu obiektywną odpowiedzialność za naruszenie ciążących na nim obowiązków. Samo zaś stwierdzenie – udowodnienie faktu braku właściwej informacji w zakresie m.in. ceny usługi lub towaru, jest wystarczającą przesłanką do nałożenia kary pieniężnej. Nie ma przy tym znaczenia czy niedopełnienie obowiązku uwidocznienia cen w określony sposób nastąpiło z winy (umyślnej czy nieumyślnej) danego podmiotu, czy też nie. Dodatkowo wskazać należy, że ustawa nie przewiduje możliwości badania przez organ Inspekcji Handlowej istnienia winy, bądź jej

braku po stronie podmiotu, u którego ujawniono nieprawidłowości. Zatem samo stwierdzenie w wyniku kontroli, że określony podmiot nie zrealizował ciążącego na nim obowiązku ustawowego powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną.

Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstrasżająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary i usługi opatrzone odpowiednimi informacjami na temat ich cen.

Wymierzając sankcję w niniejszej sprawie organ pierwszej instancji zasadnie posłużył się swobodnym uznaniem w granicach określonych prawem kryteriów oraz dopuszczalnych jej wysokości. Ustalając wysokość kary organ pierwszej instancji prawidłowo uwzględnił kryteria określone w art. 6 ust. 3 ustawy o cenach.

Mając na uwadze powyższe Prezes UOKiK uznaje, iż Zachodniopomorski WIIH wydał decyzję zgodną z obowiązującym stanem prawnym przy uwzględnieniu ustawowych wytycznych wymiaru sankcji wskazanych w art. 6 ust. 3 ww. ustawy oraz wspomnianych wymogów ujętych w celach regulacji.

Wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 3.940,00 zł jest, w ocenie organu drugiej instancji, kwotą optymalną realizującą zasady skutecznej, proporcjonalnej i odstrasżającej kary ujętej w pomocniczo stosowanej legislacji unijnej tj. art. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/6/WE z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. U. L Nr 80 z 18.03.1998 r.).

Mając na uwadze powyższe, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie znalazł podstaw do obniżenia kary.

Rozpatrując odwołanie Prezes UOKiK zbadał także kwestię odstąpienia od nałożenia kary na podstawie art. 189 f § 1 pkt 1 Kpa.

Powyższy przepis wskazuje wprost jakie podstawowe przesłanki muszą zostać łącznie spełnione, aby organ mógł odstąpić od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestać na pouczeniu, gdy: waga naruszenia prawa jest znikoma, a strony zaprzestały naruszania prawa. W toku kontroli stwierdzono, że przy wszystkich 100 towarach na 100 sprawdzonych (czyli wszystkich) nie było cen jednostkowych. Trudno zatem uznać, iż waga naruszenia jest znikoma. Strony usunęły stwierdzone nieprawidłowości a zatem zaprzestały naruszania prawa. Aby mówić o spełnieniu tej przesłanki muszą wystąpić jej obydwa elementy łącznie, tj. naruszenie jest znikome a strony zaprzestały jego naruszenia. W tym przypadku wystąpiła tylko druga z nich. Zatem, mając powyższe na uwadze Prezes UOKiK nie znajduje podstaw dla zastosowania art. 189f pkt § 1 pkt 1Kpa.

Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na strony za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strony nie zostały prawomocnie ukarane za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazane za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałaby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Po przeanalizowaniu materiału dowodowego organ odwoławczy stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 Kpa. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strony nie dopełniły obowiązków nałożonych na nią w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach.

Mając powyższe na uwadze organ drugiej instancji nie znalazł podstaw do odstąpienia od nałożenia kary administracyjnej.

Jednocześnie Prezes UOKiK informuje, że w myśl art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2021 r. poz.1540 z późn. zm.) organ, który nałożył karę – organ pierwszej instancji, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty,
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy. Należy przy tym podkreślić, że utrzymanie w mocy zaskarżonej decyzji jest konsekwencją dokonania przez organ drugiej instancji oceny, że decyzja organu pierwszej instancji była prawidłowa i co do istoty sprawy identyczna, jak decyzja podjęta przez organ drugiej instancji. Prezes UOKiK przychylił się tym samym do ustaleń poczynionych w toku postępowania przez organ pierwszej instancji oraz uznał, iż Zachodniopomorski WIIH zasadnie nałożył na przedsiębiorcę, karę pieniężną w wysokości 3.940,00 zł (słownie: trzy tysiące czterysta dziewięćdziesiąt złotych), z tytułu naruszenia określonych w art. 4 ust. 1 ww. ustawy o cenach, obowiązku uwidaczniania cen jednostkowych towarów. Tym samym, decyzja Zachodniopomorskiego WIIH z dnia 8 sierpnia 2022 r. SPO Nr 84/2022 o wymierzeniu kary pieniężnej powinna pozostać w obrocie prawnym.

Stosownie do art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy uiścić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Szczecinie w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stanie się ostateczna.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony i Konkurencji i Konsumentów orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.

2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
  - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
  - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
  - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
  - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/